

El curs no ha de començar fins al 14 de setembre? El calendari escolar, al punt de mira

Professors i pedagogs reflexionen a NacióDigital sobre com haurà de ser l'escola de cara a un curs "complex" que necessitarà de més espais i la implicació de nous actors

Dos membres de l'equip directiu de l'escola Marià Fortuny de Reus | ACN

Un cop conegudes les pautes del Departament d'Educació per tornar a obrir les escoles a partir de l'1 de juny

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/202721/guia/sera/desconfinament/escoles/10/preguntes/amb/resposta?rlc=p1>), i establerts els primers esbossos de com ha de ser el curs després de l'estiu, queda clar que l'exercici 2020-2021 serà "inèdit" i "complex", i haurà de conviure amb el coronavirus fins que no es trobi una vacuna o un tractament efectiu que permeti recuperar una certa normalitat perduda durant l'emergència sanitària. La crisi ha obligat tots els sectors a repensar-se, però en l'àmbit educatiu hi ha una cosa que es manté inalterable: el calendari lectiu. L'escola té previst arrencar les classes el 14 de setembre, com sempre. La comunitat educativa ja ha dit que calen més concrecions sobre els termes en què s'haurà de reprendre el nou curs mentre encara estudia com s'obriran els centres en la fase 2 del desconfinament.

[noticia]202721[/noticia]

Diverses veus del món acadèmic consultades per **NacióDigital** aposten per obrir no només aquest sinó tots els debats que calguin sobre el futur de l'escola. L'escola ha de començar al setembre? Si

es pot, sí, però si no està tot preparat per afrontar el curs amb garanties, potser s'haurà de repensar. L'activitat docent s'ha de limitar a l'espai físic de l'escola? Sembla clar, com admetia aquesta setmana el conseller d'Educació, Josep Bargalló, que caldrà ampliar les fronteres dels centres, si cal amb la cessió d'espais per part de les empreses.

(<https://www.naciódigital.cat/noticia/202747/govern/reclamara/empreses/cedeixin/espais/al/nou/curs/escolar>) En tot cas, l'escola al setembre serà diferent de l'escola que va tancar a mitjans de març. El pedagog i professor Enric Prats sostenia en aquest diari que, si s'ha d'assumir el risc, s'haurà de fer amb prudència i garantint que es podrà controlar un possible rebrot.

Pere Marquès, doctor en Ciències de l'Educació, demana "fer els deures" i deixar-ho tot llest per poder començar al setembre "més o menys com cada any"

Ara com ara, i sempre tenint en compte la situació epidemiològica de Catalunya, el nou curs es reprendrà el 14 de setembre. La data és important, com apunta Pere Marquès, mestre i doctor en Ciències de l'Educació, però també ho són "les circumstàncies de cada moment". En aquest sentit, doncs, reclama treballar amb "escenaris" sobre la situació que ens podem trobar al setembre i durant el nou exercici escolar. La seva recepta passa per "fer els deures" durant l'estiu i deixar-ho tot llest per tal que a principis de setembre només calgui "perfilar-ho". "No posaria l'èmfasi en la data de retorn sinó en deixar-ho tot a punt per poder començar més o menys com cada any", argumenta Marquès.

Tenint en compte que el curs acabarà el 19 de juny i que hi ha hagut una part del temari, el que fa referència especialment al tercer trimestre, que no s'ha pogut fer o s'ha fet de manera molt diferent tenint en compte les circumstàncies, es podria contemplar l'opció de començar el nou curs abans? Algunes de les veus consultades hi veuen pegues. "Per què cal avançar l'inici de curs? El temari es pot recuperar fàcilment durant els pròxims mesos", sosté Marquès. Jaume Cela, mestre i pedagog, hi afegeix els "problemes organitzatius". "Quan es prepararan els mestres per al nou curs? Quan es reuniran? Hi haurà molts canvis i seria un trasbals començar a principis de setembre", considera Cela.

Enric Prats, pedagog i professor de la UB, (<https://www.naciódigital.cat/noticia/202647/video/enric/prats/sobre/futur/educacio/hem/pensar/volem/fer/amb/escola?rlc=an>) coincideix amb Cela que un canvi de calendari que impliqui, per exemple, començar abans, pot comportar problemes organitzatius importants, perquè els professors ja tenen una logística l'inici de curs establerta. En aquest sentit, sosté que com a màxim es podria començar el 7 de setembre i amb això només es guanyen quatre dies. Si s'opta per dilatar més el curs i allargar-lo una setmana més al juny, se'n guanyarien, en total, una desena. Es tracta, doncs, d'increments de dies poc significatius. "El calendari escolar tindrà a veure amb el temps lectiu i amb l'ocupació dels espais", apunta Prats.

Enric Prats, pedagog i professor de la UB: "El calendari escolar tindrà a veure amb el temps lectiu i amb l'ocupació dels espais"

I sobre temps i espais educatius, Ana Novella, professora de Teoria i Història de l'Educació, ressaltava la necessitat de "pensar i revisar l'escola", igual que s'ha fet amb tants altres àmbits de la societat. Això no passa només pel calendari docent, sinó també pels "usos dels temps que tindran els nens a l'escola" i "els espais educatius que caldrà obrir". Les solucions que es plantegin, en tot cas, s'hauran de dissenyar en funció del territori, de l'escola o institut, de les edats dels alumnes i de les famílies, i sempre posant "l'infant al centre". De cara al setembre, caldrà preveure la possibilitat que hi hagi famílies que no vulguin portar els fills a l'escola.

La ciutat educadora: els nous espais i els nous actors

Si no hi ha cap canvi, tot indica que el coronavirus continuarà a la societat al setembre. Per tant, més enllà del calendari, cal també un replantejament de l'escola en general per poder-hi encabir les mesures de seguretat per evitar la propagació del virus, però sense que això desvirtui la pròpia idea de l'escola.

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/202359/llars/infants/aixequen/veu/davant/mesures/seguretat/impossibles/complir?rlc=an>) En aquest sentit, Novella apunta que caldrà trobar un "equilibri" entre la seguretat i les condicions sanitàries per evitar els contagis i el risc d'introduir tantes mesures de control que s'acabi desnaturalitzant l'escola com a espai de trobada. "Entrem en una etapa de sobreprotecció de la infància, en part justificada, que portada a l'extrem incideix en el desenvolupament dels infants", alerta.

Ana Novella, professora de Teoria i Història de l'Educació: "Caldrà buscar el concepte de la ciutat educadora que obre altres espais com les places, els centres cívics o els casals com a entorns educatius"

La situació és complexa i obliga a ampliar el focus. De cara al nou curs, les veus consultades demanen involucrar altres actors, a més de la comunitat educativa tradicional. Ja ho va plantejar el conseller Bargalló en la presentació del pla de desescalada: "Caldrà que la comunitat cedeixi espais per ampliar les escoles". "Si els centres no tenen espai físic, caldrà que a nivell de barri o municipi es puguin habilitar altres espais amb personal que pugui atendre els alumnes", sosté Marquès. En aquesta línia, Novella planteja el concepte de la ciutat educadora. "Caldrà buscar espais per als centres que no en tenen, caldrà buscar el concepte de la ciutat educadora que obre altres espais com les places, els pavellons, els centres cívics o els casals com a entorns educatius", apunta.

I en la recerca d'aquests espais, serà necessari involucrar-hi també nous actors, no només mestres i professors. "Hi ha professionals que hauran de treballar colze a colze amb els mestres, com per exemple educadors socials, pedagogs o psicopedagogs", sostenen Novella i Prats. D'aquesta manera, afegeix Novella, es podran buscar alternatives per treballar en grups reduïts a través de projectes vinculats a la comunitat, on sigui possible alterar els horaris. "Per què no es poden fer les extraescolars al matí i la docència a la tarda?", planteja. Prats recorda, a més, que no tota la feina que s'haurà de fer la poden fer els mestres. "Caldrà fer un acompanyament emocional d'alumnes que ho han passat molt malament, però aquesta feina no necessàriament l'ha de fer un mestre, cal incloure altres agents", remarca.

[noticia]202572[/noticia]

En qualsevol cas, falten quatre mesos per a l'inici del nou curs i tots els canvis que es facin en matèria tant d'espais com de temps lectiu poden tenir impacte en el calendari escolar. "Cal fer els deures i no deixar-ho tot per al setembre", insisteix Marquès. I això passa per definir com serà un

nou curs en el qual, previsiblement, els infants estaran menys hores a l'aula. Resulta urgent dissenyar les assignatures de tal manera que es puguin fer també per via telemàtica si és necessari i garantir la connectivitat total de tot l'alumnat, (<https://www.naciodigital.cat/noticia/202239/mala/connexio/internet/dificulta/teletreball/curs/escolar/alguns/pobles/rurals>) per evitar discriminacions que incrementin les desigualtats en cas que calgui tornar a tancar escoles. "El nou curs s'haurà de plantejar tenint en compte la possibilitat d'un rebrot que obligui a un nou confinament", adverteix Prats.

[noticiadiari]2/201939[/noticiadiari]
?[noticiadiari]2/201946[/noticiadiari]
[noticiadiari]2/202295[/noticiadiari]
[noticiadiari]2/201925[/noticiadiari]